

"מעשים ולא דיבורים":

מגמות מרכזיות בדעת הקהל הפלסטינית 2007

אמיר קוליק

מטרתו של מאמר זה היא לבחון את המגמות המרכזיות בדעת הקהל הפלסטינית בשנה האחרונה ולנסות להצביע על המשמעויות הנגזרות מהן. בכל סוג של משטר דעת הקהל היא גורם בעל משקל בעיצוב אופיו של השלטון ובמדיניותו כלפי פנים וחוץ. ככל ששיטת השלטון דמוקרטית יותר וחופש הבעת הדעה נתפס כערך מרכזי יותר, כן עולה חשיבותה של דעת הקהל בחיים הפוליטיים והלאומיים. בהתאם, גובר גם הצורך של הנהגת המדינה להשיג לגיטימציה ציבורית לפעולותיה ולהכניס גם את דעתו של "הרחוב" במכלול שיקוליה. כלל זה נכון במידה רבה גם בזירה הפוליטית הפלסטינית שלאחר ערפאת. מובן כי דעת הקהל הייתה שיקול גם בתהליך קבלת ההחלטות של מנהיג פלסטיני זה, אולם הנהגת שיטת בחירות דמוקרטית לנשיאות ולפרלמנט הפכה את דעתו של הציבור הרחב לגורם משמעותי יותר בפוליטיקה הפלסטינית. זאת ועוד, שתי התנועות המרכזיות הפועלות בשטחים – פתח וחמאס – שואבות את עיקר כוחן מתמיכת שכבות העם הרחבות, ולפיכך גם הן קשובות לדעת הקהל הפלסטינית.

סקרי דעת קהל בשטחים

סקרי דעת קהל נחשבים בדרך כלל לאמצעי הטוב ביותר לניתוח דעותיו של הציבור הרחב. עם זאת, הם רלוונטיים בעיקר בחברות דמוקרטיות. בחברה הפלסטינית, בה נמצאת הדמוקרטיה בשלביה הראשונים וחופש הבעת הדעה אינו מובן מאליו, יש להתייחס לתוצאות הסקרים במשנה זהירות. הבדלים בתרבות הפוליטית, באופייה של החברה ובמציאות החיים היומיומית בשטחים עלולים להפחית את אמינותם של סקרי דעת הקהל. עם זאת, גם בחברה מעין זו עדיין נותר סקר דעת הקהל האמצעי המדעי העיקרי, אם לא לשיקוף מדויק של הלך הרוח הציבורי, אזי לפחות להבנת מגמותיו הכלליות. בשטחים פועלים כמה מכוני מחקר, ואלה

עורכים בשנים האחרונות סקרים עתיים בנושאים שונים.¹ במסגרת מאמר זה לא ניתן לנתח את כלל סקרי דעת הקהל אשר נערכו בשנה האחרונה בקרב הציבור הפלסטיני, ולפיכך הנתונים המובאים בו הם נתונים אשר אסף "המרכז הפלסטיני למחקרים מדיניים ולסקרים" של ח'ליל שקאקי.² במידת הצורך תיבדק תקפותה של המגמה הכללית גם בסקרים של מכוני מחקר אחרים, בעיקר JMCC.

מגמות מרכזיות בדעת הקהל הפלסטינית

שנת 2007 הייתה שנה משמעותית ביותר בפוליטיקה הפלסטינית. השנה החלה בגל שביתות במגזר הציבורי הפלסטיני בשל חוסר יכולתה של ממשלת

אמיר קוליק, חוקר
חבר במכון למחקרי
ביטחון לאומי

חמאס לשלם משכורות, נוכח הסנקציות הכלכליות אשר הוטלו על הרשות. המצב הכלכלי הקשה רק החריף את המאבק בין פתח ובין חמאס, ודבר זה התבטא בהתנגשויות אלימות בין שתי התנועות. מצב זה הגיע לשיאו במרס 2007. בניסיון למנוע מלחמת אזרחים הסכימו לבסוף ראשי פתח וחמאס על הקמת ממשלת אחדות פלסטינית. הממשלה פעלה חודשים אחדים בלבד, וביוני 2007 השתלטה חמאס בכוח על רצועת עזה. בעקבות זאת פיטר אבו מאזן את ממשלת חמאס ומינה במקומה ממשלת חירום בראשותו של סלאם פיאד. כך נחלקה הרשות בין רצועת עזה, האזור שבשליטת חמאס, ובין הגדה המערבית, האזור שבשליטת פתח או המחנה הלאומי. למצב זה היו כמה השלכות: במישור הפלסטיני הפנימי הוחרפה המתיחות בין שתי התנועות והגיעה לשיאים חדשים. במישור הכלכלי החמירה המצוקה ברצועה בשל ההגבלות שהטילה ישראל על כניסת סחורות. מנגד, החל המצב הכלכלי בגדה להשתפר בעקבות הזרמת כספי סיוע חיצוני לממשלתו של פיאד. בד בבד עם שינויים אלה התקיים בנובמבר 2007 באנאפוליס שבארצות הברית מפגש אזורי אשר מטרתו הייתה להניע מחדש את תהליך השלום בין ישראל ובין הפלסטינים. שיחות בין צוותי המשא ומתן החלו זמן קצר לאחר מכן. כל אלה השפיעו ועיצבו את דעת הקהל הפלסטינית. במשך השנה ערך מכון הסקרים של ח'ליל שקאקי חמישה סקרים.³ מתוצאות הסקרים עולות כמה מגמות מרכזיות: "הפער שבין התאוריה לפרקטיקה" – כרסום

הדרגתי במעמדה הציבורי של חמאס

בבחירות למועצה המחוקקת הפלסטינית אשר נערכו בינואר 2006 היה מעמדה הציבורי של חמאס בשיאו; התנועה זכתה אז בארבעים וארבעה אחוזים מקולות הבוחרים.⁴ בשנת 2007 נראה כי חל כרסום הדרגתי בתמיכה הציבורית בתנועה, ובדצמבר תמכו בה שלושים ואחד אחוזים (כלומר חמאס איבדה שלושה עשר אחוזי תמיכה בקרב הציבור). באותו חודש התלבטו אחד עשר אחוזים מהציבור בין הפתח

לבין החמאס, ולפיכך גם בהנחה כי קולות אלה כולם היו ניתנים לחמאס, לא הייתה התנועה חוזרת למעמדה הציבורי ערב הבחירות של 2006.

נראה כי ישנם כמה גורמים לפיחות במעמדה של חמאס. למקצת הסיבות האלה אפשר למצוא ביטוי גם בסקרים. בראש ובראשונה נראה כי חלק גדול מהציבור הפלסטיני התפכח מהתקוות הגדולות אשר תלה בשלטון חמאס. חמאס זכתה בבחירות לפרלמנט בראש ובראשונה על בסיס הבטחות לחולל שינוי משמעותי בתנאי החיים בשטחים (להשליט חוק וסדר, לשפר את המצב הכלכלי ולהיאבק בשחיתות). עם זאת, ככלל, נכזבו מרבית ציפיותיו של הציבור. הסנקציות הכלכליות אשר הטילו ישראל והקהילה הבין-לאומית הקשו על הממשלה את תפקודה, הרעו את מצבה הפיננסי ופגעו ביכולתה לשלם משכורות למגזר הציבורי הגדול. בעקבות זאת נפגע מעמדה של חמאס בקרב קהלים שונים, ובעיקר בקרב עובדי המגזר הציבורי.⁵ גם בתחום המאבק בשחיתות לא עשתה התנועה חיל, וככל שנמשך שלטונה, כך פחתה בציבור האמונה כי חמאס תביא לשינוי משמעותי בתחום זה.⁶ נתון המשקף יותר מכול את האכזבה הרחבה מממשלת חמאס הוא הערכת הציבור את ביצועי הממשלה. כך בחודש דצמבר 2006 הגיעה מידת חוסר שביעות הרצון הציבורית מממשלת חמאס לשיא שלילי (כשישים ושניים אחוזים מהנשאלים באותה עת ציינו כי אינם מרוצים או אינם מרוצים כלל מביצועיה של ממשלת חמאס).⁷

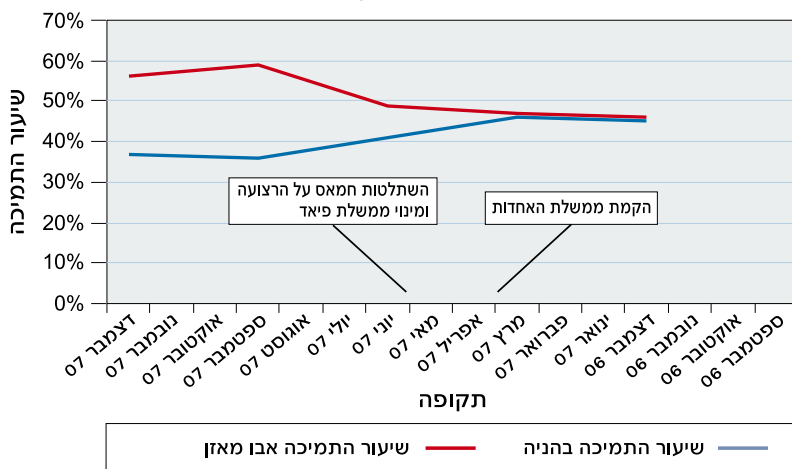
גורם שני אשר נראה כי פגע במעמדה הציבורי של חמאס היה פירוק ממשלת האחדות וההשתלטות האלימה על הרצועה ביוני 2007. הרחוב הפלסטיני קיבל בברכה את הקמת ממשלת האחדות וציפה כי זו תחולל שינויים מהותיים בעיקר בכל הנוגע ליכולתה לשלם משכורות, לשפר את הביטחון הציבורי ואף לשאת ולתת עם ישראל.⁸ נוכח רף ציפיות גבוה זה היו ההפיכה הצבאית של חמאס ברצועה ופירוק ממשלת האחדות בעיני חלקים גדולים מהציבור מהלכים מוטעים. כך לדוגמה בסקר שנערך בדצמבר

ישראל וכתוצאה מפעולותיו הצבאיות של צה"ל. אמנם את חלק ניכר מהאשמה הציבור הפלסטיני מטיל על ישראל,⁹ אולם כשליש מהציבור ברצועה רואה בחמאס את האשמה העיקרית. לכך יש להוסיף נתון חשוב עוד יותר, המשקף את חוסר התקווה השורר ברחוב עזתי. כך בסקר דעת קהל אשר נערך במרס 2007 צפו רוב תושבי הרצועה (שבעים ושניים אחוזים) כי תנאי חייהם ישתפרו בעתיד. חצי שנה לאחר מכן, בספטמבר 2007, ציפה רק מיעוט מתושבי הרצועה (עשרים ואחד אחוזים) לשיפור תנאי חייו בעתיד. פער גדול זה (חמישים ואחד אחוזים) עשוי אף הוא להסביר את הירידה בשיעור התומכים בחמאס באזור השפעתה החשוב ביותר.¹⁰ כל אלה תרמו ככל הנראה גם לנכונותו של הרחוב הפלסטיני לתמוך במועמד חמאס לנשיאות, כך לדוגמה בדצמבר 2006 הצהירו ארבעים וחמישה אחוזים כי יצביעו עבור אסמאעיל הניה אם יתמודד עם מחמוד עבאס על הנשיאות, ואילו שנה לאחר מכן, בדצמבר 2007, ירדה הפופולריות של הניה לשלושים ושבעה אחוזים.

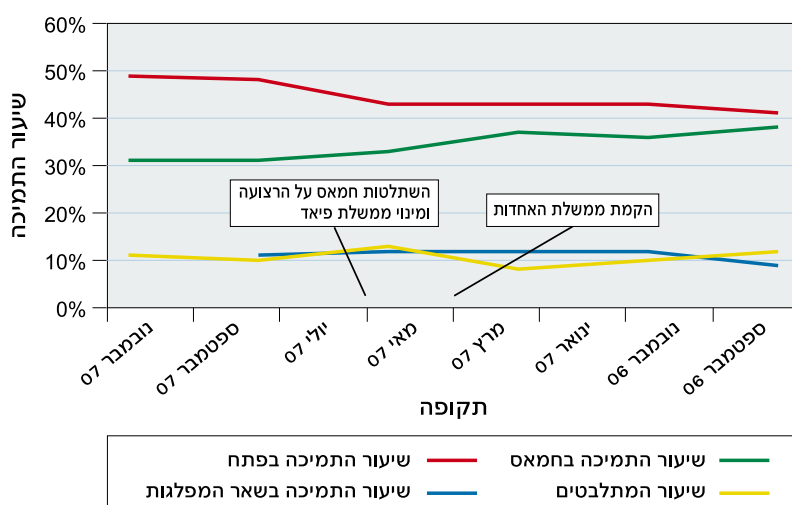
"מעשים ולא דיבורים" – ממשלתו של פיאז ככלי מרכזי לשיקום מעמדו של הזרם הלאומי

למרות הירידה בפופולריות של חמאס בשנת 2007, התקשתה פתח לנצל מגמה זו כדי לשקם את מעמדה הציבורי כתנועה לאומית מובילה. כך בין דצמבר 2006 ליוני 2007 גדל שיעור התמיכה בפתח באחוז אחד בלבד.¹¹ באותו הזמן פחתה התמיכה הציבורית בחמאס בחמישה אחוזים. אם כן, מדוע לא הצליחה פתח להעביר לשורותיה את "מאוכזבי חמאס"? נראה כי ברקע ישנם כמה גורמים, המרכזי שבהם הוא קרוב לוודאי הקיפאון הארגוני המתמשך בתנועה, ובעקבותיו איבוד המגע עם הציבור. כך למשל לא התכנס פורום קבלת ההחלטות הרחב של פתח "הוועידה הכללית" מאז שנת 1988. זאת ועוד, בהנהגת התנועה עומדים אנשי הדור הוותיק – יוצאי תוניס, הזוכים לאהדה מועטה ברחוב הפלסטיני.

לוח 1: שיעור התמיכה הציבורית באבו מאזן ובהניה

לוח 2: שיעורי התמיכה הציבורית בפתח ובחמאס

זכתה השתלטות חמאס על הרצועה לתמיכה מועטה (עשרים ושניים אחוזים) ולהתנגדות ציבורית רחבה (שבעים ושלושה אחוזים). יש לציין כי בקרב תומכי התנועה זכה מהלך זה לאחוזי תמיכה גדולים (שבעים ושניים אחוזים), אך חמאס – כתנועה השואפת להנהיג את העם הפלסטיני – מבקשת לרכוש את אהדתם של חלקים רחבים בציבור ולא רק את זו של הגרעין הקשה של תומכיה.

לכל אלה יש להוסיף את המצב הקשה השורר ברצועה בחודשים האחרונים בעקבות הסגר של

הדור הצעיר של התנועה נתפס בחלקו כפורע חוק וכאחד הגורמים המרכזיים לאנרכיה הביטחונית. לא מפתיע אפוא כי בסקר אשר ערך ה-JMCC בנובמבר 2007 העדיף חלק גדול מהנשאלים (שלושים ותשעה אחוזים) כי בממשלה ישבו מועמדים עצמאיים ולא חברי פתח.¹²

עם זאת, לעומת דשדושה של תנועת פתח בחצי הראשון של שנת 2007, בחציה השני נמצאים שיעורי התמיכה בה במגמת עלייה מתונה. כך מחודש יוני עד דצמבר עלה שיעור התמיכה בתנועה בחמישה אחוזים (מארבעים ושלושה אחוזים ביוני לארבעים ושמונה אחוזים בדצמבר). נראה כי הסיבה המרכזית לכך היא ממשלתו של סלאם פיאד, אשר נתפסת כלגיטימית יותר בעיני הציבור לעומת ממשלתו של הניה,¹³ אך חשוב מכך, ביצועיה נתפסים כטובים יותר.¹⁴ כל זאת, מלבד תדמיתה הנקייה יחסית (רק מיעוט משריה הם חברי פתח). אף שפיאד איננו איש פתח, נראה כי בעיני הציבור, נתפסת ממשלתו במידה רבה כממשלת הפתח, ולכן גם הישגיה מיוחסים לתנועה.

יכולתה של ממשלת פיאד לרכוש במהירות את אמון הציבור התבססה ראשית על רף הציפיות הציבורי הנמוך מממשלת הרשות באופן כללי. ביוני, ערב השתלטות חמאס על הרצועה, הביעה מרבית הציבור הפלסטיני (שמונים ואחד אחוזים) חוסר שביעות רצון מתפקודה של ממשלת האחדות. נראה כי מבחינת הציבור, נמוך יותר לא היה אפשר לרדת. עם זאת, רף ציפיות נמוך ביחס לממשלה הקודמת אינו מספיק על מנת לרכוש מחדש את אמון הציבור. כדי לבצע דבר זה יש ככל הנראה לספק קבלות כלשהן בשטח. ואכן, בסוף שנת 2007 חלקים גדולים יותר בציבור מגדירים את תנאי החיים בגדה כטובים או טובים מאוד,¹⁵ ומעריכים את המצב הכלכלי ביהודה ובשומרון כטוב (ארבעים ושבעה אחוזים). קרוב לוודאי שברקע עומדים חידוש הזרמת הכספים לרשות ויכולתה של ממשלת פיאד לשלם משכורות לעובדי המגזר הציבורי. גם בתחום הביטחון האישי השיגה ממשלתו של פיאד הישגים ציבוריים נאים

כאשר בדצמבר ציינו ארבעים וארבעה אחוזים מתושבי הגדה כי הם חשים ביטחון אישי וציבורי (לעומת שמונה עשר אחוזים בלבד ביוני ושלושים וחמישה אחוזים בספטמבר).¹⁶

“עדנה מחודשת” – מתחזק מעמדו הציבורי של אבו מאזן

סביר כי השיפור בתפקוד הממשלה תרם מאוד גם לחיזוק מעמדו הציבורי של אבו מאזן, אם כי לכך יש להוסיף גורמים אחרים, ובהם ככל הנראה האכזבה ברחוב הפלסטיני מהתנהלותה של תנועת חמאס והרעת תנאי החיים ברצועה. בראשית שנת 2007 נחלקה התמיכה הציבורית בין אבו מאזן ובין אסמאעיל הניה כמעט שווה בשווה.¹⁷ כך התמיכה הציבורית החלה לנטות לכיוונו של אבו מאזן לאחר השתלטות חמאס על הרצועה,¹⁸ ובספטמבר 2007 הגיע הפער בין שני האישים לשיא של עשרים ושלושה אחוזים.¹⁹ יש לציין כי התחזקות מעמדו הציבורי של אבו מאזן התבטאה גם בעלייה בשיעורי שביעות הרצון מתפקודו. אלה עלו בשנת 2007 בעשרה אחוזים.²⁰

“שתי מדינות לשני עמים” – עמדות הציבור בנוגע לתהליך השלום

ראשית, יש לציין כי על פי סקרי דעת הקהל נראה כי חידוש תהליך השלום עם ישראל אינו עומד בראש סדר העדיפויות הציבורי הפלסטיני. במרבית שנת 2007 העסיקו את הציבור הפלסטיני שלושה נושאים מרכזיים: האנרכיה הביטחונית, המצב הכלכלי והשחיתות במוסדות הרשות. במרבית השנה ביקש הציבור לראות את הממשלה הפלסטינית בראש ובראשונה משליטה חוק וסדר ברחובות.²¹ מכל מקום, עם ניצחון חמאס בבחירות בינואר 2006 ראו חוגים מסוימים בישראל ובמערב בדבר זה “מכת מוות” או קרוב לכך לסיכוי כי הפלסטינים יתמכו בפתרון של פשרה לסכסוך הישראלי-פלסטיני. אף על פי כן,

**בראשית שנת
2007 נחלקה
התמיכה
הציבורית בין
אבו מאזן ובין
אסמאעיל הניה
כמעט שווה
בשווה**

**בספטמבר 2007
הגיע הפער בין
שני האישים
לשיא של עשרים
ושלושה אחוזים
יתרון לאבו-מאזן**

שיעורי התמיכה בפתח, בחמאס, באבו מאזן ובאסמאעיל הניה – טבלת נתונים מסכמת*

הניה	אבו מאזן		שיעור המתלבטים	שיעור התמיכה בשאר המפלגות	שיעור התמיכה בחמאס	שיעור התמיכה בפתח	
	תמיכה	שביעות רצון					
		55%	12%	9%	38%	41%	ספטמבר 2006
45% (גדה 42%, רצועה 49%)	46% (גדה 47%, רצועה 43%)	40% (גדה 38%, רצועה 42%)	10%	12%	36% (גדה 32%, רצועה 41%)	43% (גדה 43%, רצועה 43%)	דצמבר 2006
46% (גדה 46%, רצועה 45%)	47% (גדה 47%, רצועה 46%)	53% (גדה 47%, רצועה 55%)	8%	12%	37% (גדה 35%, רצועה 46%)	43% (גדה 41%, רצועה 46%)	מרץ 2007
41% (גדה 38%, רצועה 45%)	49% (גדה 51%, רצועה 46%)	33% (גדה 32%, רצועה 42%)	13%	12%	33% (גדה 27%, רצועה 42%)	43% (גדה 43%, רצועה 42%)	יוני 2007
36% (גדה 33%, רצועה 39%)	59% (גדה 60%, רצועה 56%)	45% (גדה 41%, רצועה 49%)	10%	11%	31% (גדה 28%, רצועה 36%)	48% (גדה 47%, רצועה 51%)	ספטמבר 2007
37%	56%	50%	11%		31%	49%	דצמבר 2007

* הנתונים לקוחים מתוך אתר "המכון למחקר מדיניות ודעת קהל" (Research) Palestinian Center for Policy and Survey – <http://www.pcpsr.org/.index.html>

בשטחים: לשפר את המצב הכלכלי, להשליט חוק וסדר ולהנהיג סדרי מנהל תקינים. כך למדה חמאס על בשרה כי תמיכת הרחוב, גדולה ככל שתהיה, אינה מובטחת ללא "קבלות בשטח". יתר על כן, הליכה נגד רצון בוחריה (פירוק ממשלת האחדות וניהול מלחמת אזרחים למשל) אף הביאה לפיחות משמעותי במעמדה. מנגד, פתח עשויה ללמוד גם היא כי אכזבה מחמאס אין משמעותה עלייה אוטומטית בתמיכה הציבורית הניתנת למועמדיה. ללא התחדשות ארגונית, חידוש המגע עם הרחוב ומתן מענה לצורכי התושבים תתקשה התנועה לחזור למעמדה הדומיננטי. מסקנה נוספת העולה מסקרי דעת הקהל היא כי אבו מאזן עדיין מהווה גורם חשוב בפוליטיקה הפלסטינית ונהנה מיוקרה ציבורית. דבר זה משמעותי הן בנוגע למערכת הבחירות הבאה

סקרי דעת הקהל אשר נערכו בשנת 2007 מוכיחים כי לפחות ברמת הרחוב חלקים גדולים מהציבור הפלסטיני עדיין תומכים בפתרון אשר יכלול שתי מדינות ובמסגרתו תוכר מדינת ישראל כמדינת העם היהודי, ופלסטין – כמדינת העם הפלסטיני. התמיכה בהסדר מעין זה נעה השנה סביב שישים אחוזים. עם זאת, מרבית הציבור פסימי בנוגע לסיכוי להגיע להסדר בעתיד הקרוב, ועידת אנאפוליס בהקשר זה לא השפיעה משמעותית על רף האופטימיות בקרב הציבור בשטחים.²²

סיכום

מהדברים האלה עולות כמה מסקנות מרכזיות. החשובה שבהן היא כי התמיכה הציבורית בפתח או בחמאס תלויה בראש ובראשונה ביכולתן לתת מענה לצורכי החיים הבסיסיים של הציבור הפלסטיני

לנשיאות והן בנוגע ליכולתו של אבו מאזן להעביר בציבור הסדר עתידי עם ישראל.

לסיום, מילה על תפקידה של ישראל בכל אלה. לעתים ישראל נתפסת, בעיקר בעיני עצמה, כגורם המרכזי אשר משפיע על מהלך העניינים בזירה הפלסטינית. בכמה מהמקרים אכן כך הדבר, אולם באחרים ממלאת ישראל תפקיד שולי בלבד. המצור הכלכלי שהטילה ישראל על הרצועה והרעת תנאי החיים שם ודאי השפיעו על אהדת הרחוב לחמאס, בעיקר בקרב אלה אשר אינם נמנים עם "הגרעין הקשה" של תומכי התנועה. עם זאת, כמו שעולה גם מסקרי דעת הקהל, החלשת חמאס לבדה אין בה כדי לסייע לחיזוק הכוחות המתונים ברשות. כדי לתרום לתהליך זה, בקרב הציבור הפלסטיני לפחות, וכמו שעולה מסקרי דעת הקהל, יש לספק "קבלות בשטח". בתחום זה גם ישראל יכולה לסייע. בראש ובראשונה ישראל צריכה להיות גורם אשר אינו מפריע לתפקוד הממשלה והנשיא הפלסטיני. לצד זאת, ביכולתה לעזור לממשלה הפלסטינית לשפר מאוד את תנאי החיים בשטחים באמצעות הסרת מחסומים והקלות תנועה, מתן אפשרות למנגנוני הביטחון הפלסטיניים להיפרס במרכזי הערים ולאכוף את החוק והסדר. כן ביכולתה של ישראל לנקוט בצעדים אשר יקלו את התאוששות הכלכלה הפלסטינית. כל אלה עשויים להביא לא רק לשיפור מעמדו הציבורי של הזרם הלאומי בשטחים, אלא אולי גם לסייע להשגת לגיטימציה רחבה יותר בקרב הציבור הפלסטיני לפשרה פוליטית עתידית.

הערות

- 1 כאמור, בשטחים פועלים כמה מכוני מחקר העורכים סקרי דעת קהל. הוותיק שבהם הוא "מרכז ירושלים למדיה ותקשורת" (Jerusalem Media and Communication Center — "JMCC"), אשר בשנת 1988 הקימה אותו קבוצת עיתונאים וחוקרים בראשות ע'סאן אל-ח'טיב. המכון החל לערוך סקרים בשנת 1993, הוא עובד בשיתוף פעולה עם מכוני מחקר שונים בארץ, ונחשב מקצועי ואמין. לצד מכון זה פועלים בשטחים עוד כמה מכוניים

ייעודיים לסקרי דעת קהל. הבולטים שבהם: "המכון למחקר מדיניות ודעת קהל" (Palestinian Center for Policy and Survey Research — "PCPSR"), בראשותו של ח'ליל שקאקי, וחברת המזרח הקרוב לייעוץ (Near East Consulting) המורכב מקבוצת יועצים עצמאית. "המכון למחקר מדיניות ודעת קהל" וחברת Near East Consulting ממוקמים בראמאללה. לצדם פועל באזור בית לחם "המרכז הפלסטיני לסקרי דעת קהל" (Palestinian Center for Public Opinion — "PCPO"), בניהולו של נביל כוכאלי. מלבד זאת, פועלים שני מכוני סקרים קטנים יותר באוניברסיטת ביר זית ובאוניברסיטת אל-נג'אח בשכם. בשנת 2001 הקימה חמאס ברצועת עזה מכון מחקר משלה, ובו פועלת גם יחידת סקרים. שם המכון "מרכז מחקרי העתיד" (AI-Mustaqbal Research Center), וסקרי דעת הקהל שהוא עורך מתאפיינים ככל הנראה ברמת אמינות ומקצועיות נמוכה.

מכון המחקר של שקאקי עובד על פי אמות מידה מקצועיות ברורות ומשתף פעולה עם מכון טרומן באוניברסיטה העברית בירושלים בעריכת סקרים משותפים ישראלים-פלסטיניים. המכון נוהג לערוך סקרי דעת קהל באופן סדיר — פעם בשלושה חודשים בערך. הסקרים בודקים את עמדות הציבור הפלסטיני הן בסוגיות קבועות דוגמת מידת התמיכה בתהליך השלום והן בסוגיות מזדמנות, בהתאם להתפתחויות בזירה הפלסטינית. לרוב המדגם המייצג כולל 1,270 נשאלים, שסוקרים מקצועיים מראיינים אותם פנים אל פנים. טעות הדגימה, כמו שמצוין בפרסומי המכון, היא שלושה אחוזים.

דצמבר 2006, מרס, יוני, ספטמבר ודצמבר 2007. נתוני הסקרים זמינים באתר המכון: <http://www.pcpsr.org/.index.html>

ראו את נתוני ועדת הבחירות הפלסטינית המרכזית בתוך: http://www.elections.ps/pdf/Final_Result_distribution_of_PL_C_seats-EN2.pdf

5 כך לדוגמה בדצמבר 2006 הגיע שיעור התמיכה של חברי המגזר הציבורי בחמאס לשפל של עשרים וארבעה אחוזים לעומת חמישים וחמישה אחוזי תמיכה בפתח.

6 כך לדוגמה ערב כינון ממשלת חמאס במרס 2006 האמינו שני שלישים מהציבור (שישים וחמישה אחוזים) כי השחיתות ברשות תלך ותפתח. לעומת זאת, שנה לאחר מכן, במרס 2007, רווחה עמדה זו בקרב חלק קטן הרבה יותר של הציבור (ארבעים ושניים אחוזים).

- 7 רק שליש מהנשאלים (שלושים ושלושה אחוזים) ציינו כי הם מרוצים מתפקודה. חוסר שביעות רצון זה חצה את כל תחומי פעילותה של הממשלה. אמנם לאחר השתלטות חמאס על הרצועה ניכר שיפור מסוים בתחושת הביטחון האישי של תושבי עזה (במרס 2007 טענו עשרים ושבעה אחוזים כי הם חשים בטוחים לעומת חמישים ושניים אחוזים אשר טענו בדצמבר כי הם חשים בטוחים), עם זאת, נראה כי לעומת ציפיות הגבוהות אשר נתלו בשלטון חמאס ודאי לא היה בנתון זה לבדו כדי לבלום את הכרסום המתמשך במעמדה של התנועה.
- 8 כך לדוגמה סקר דעת קהל אשר בוצע מיד לאחר כינון ממשלת האחדות במרס 2007 הראה כי חלקים גדולים בציבור תולים תקוות גדולות במהלך. כך לדוגמה בסקר דעת קהל אשר ערך מכון המחקר של שקאקי במרס 2007 הראה, בין השאר, כי הציבור הפלסטיני מצפה לשיפור בביצועיה של הממשלה (שבעים ואחד אחוזים), לשיפור ביכולתה לשלם משכורות (שישים ותשעה אחוזים) ולשיפור תחושת הביטחון האישי והסדר הציבורי (שישים וחמישה אחוזים). חלק ניכר מהציבור אף ציפה באותו הזמן לחידוש המשא ומתן עם ישראל בעתיד הקרוב (שישים וחמישה אחוזים).
- 9 בסקר של דצמבר 2007 ציינו כארבעים אחוזים מהנשאלים כי הם רואים בישראל את האשמה העיקרית במצב.
- 10 ממרס 2007 עד ספטמבר של אותה שנה איבדה חמאס עשרה אחוזי תמיכה ברצועה (ארבעים ושישה אחוזים במרס לעומת שלושים ושישה אחוזים בספטמבר).
- 11 ארבעים ושניים אחוזים בדצמבר 2006 לעומת ארבעים ושלושה אחוזים ביוני 2007.
- 12 ראו סקר נובמבר 2007 בתוך: <http://www.jmcc.org/publicpoll/results/2007/no63.pdf>
- 13 בדצמבר 2007 טענו עשרים ושבעה אחוזים כי ממשלתו של הניה לגיטימית, ושלושים ושבעה אחוזים טענו כי ממשלתו של פיאד לגיטימית.
- 14 כך לדוגמה בסקר שערך ה-JMCC באוגוסט 2007 העריך חלק גדול מהציבור (ארבעים ושישה אחוזים) כי ביצועי ממשלתו של פיאד טובים מביצועי ממשלת חמאס ברצועה (עשרים ושלושה אחוזים ציינו כי ביצועיה טובים פחות מביצועי ממשלתו של הניה,
- ועשרים ושלושה אחוזים ציינו כי אין הבדל בביצועי שתי הממשלות). תמונה דומה הצטיירה חודש לאחר מכן גם בסקר שערך מכון הסקרים של שקאקי – ארבעים ושלושה אחוזים מהנשאלים העריכו כי ביצועי ממשלתו של פיאד טובים יותר.
- 15 בסקר דצמבר 2007 הגדירו שלושים ואחד אחוזים מהנשאלים את תנאי החיים בגדה כטובים או טובים מאוד לעומת עשרים ושבעה אחוזים שלושה חודשים קודם לכן.
- 16 ראו את סקר נובמבר 2007 בתוך: <http://www.jmcc.org/publicpoll/results/2007/no63.pdf>
- 17 ארבעים ושישה אחוזים מהציבור הצהירו בדצמבר 2006 כי לו נערכו בחירות בחודש זה היו מצביעים לאבו מאזן, לעומת ארבעים וחמישה אחוזים להניה. האיוון בכוחם הציבורי של שני האישים נמשך גם בחודשים שלאחר מכן. במרס זכה אבו מאזן לארבעים ושבעה אחוזי תמיכה ציבוריים, והניה – לארבעים ושישה אחוזים.
- 18 בסקר יוני של שקאקי זכה אבו מאזן לארבעים ותשעה אחוזי תמיכה לעומת ארבעים ואחד אחוזי תמיכה שזכה להם הניה.
- 19 בסקר ספטמבר של שקאקי הצהירו חמישים ותשעה אחוזים כי היו בוחרים באבו מאזן לנשיאות לעומת שלושים ושישה אחוזים אשר היו בוחרים בהניה.
- 20 בדצמבר 2007 הביעו חמישים אחוזים מהציבור שביעות רצון מתפקודו של אבו מאזן, לעומת ארבעים אחוזים בדצמבר 2006.
- 21 כך לדוגמה בספטמבר 2007 הראו ממצאי סקר דעת הקהל של שקאקי כי כשליש מהציבור מאמין כי העדיפות העליונה של ממשלת פיאד צריכה להיות אכיפת חוק וסדר וסיום האנרכיה, בליווי רפורמות פוליטיות ומלחמה השחיתות (עשרים ושניים אחוזים). שלישי ורביעי בסדר העדיפויות הציבורי עמדו סיום הסנקציות הבין-לאומיות וחידוש תהליך השלום (שמונה עשר אחוזים כל אחד).
- 22 בספטמבר הצהירו כשבעים אחוזים מהציבור הפלסטיני כי לדעתם הסיכוי להקמת מדינה פלסטינית נמוך או בלתי קיים. חידוש המגעים המדיניים בין ישראל ובין הרשות לאחר ועידת אנאפוליס הביא לשינוי קל בלבד. בסקר דצמבר הצהירו שישים וחמישה אחוזים כי הסיכוי להקמת מדינה פלסטינית נמוך עד בלתי קיים.